

Repræsentantskabsmøde i Foreningen NORDEN

25. maj 2024

Formandens beretning (ekstrakt, det talte ord gælder):

Vi er i Norden i en historisk situation på godt og ondt. Og Foreningen NORDEN er inde i en rivende udvikling. Så vi har meget at tale om – også i år.

Det kan I bl.a. se på den dagsorden, vi har foran os, på generalsekretærens omfattende beretning for året 2023 og på de forslag, der ligger til drøftelse og vedtagelse.

Når det gælder det organisatoriske, for at starte med det, vil jeg henvise til den udsendte beretning og blot komme ind på et par enkelte nedslagspunkter.

Der er sket en positiv opbremsning i medlemstilbagegangen. Vi går stadig lidt tilbage, men kan vi fortsætte den tendens, vi ser, er der håb om, at det kan komme til at gå den anden vej i de kommende år. Der er nemlig sket en betydelig stigning i antallet af nye medlemmer. Alt tyder på, at det er en direkte konsekvens af den digitale kampagne, vi har ført som et led i udrulningen af vores strategi.

Hen over året har vi sammen med Foreningen Norden i de andre nordiske lande i regi af FNF gennemført en modernisering af vedtægterne for FNF. Desuden har vi fået selskab af sekretariatet i FNF på vores domicil på Vandkunsten. Vi kan nu på flere måder udnytte synergien af det fælles domicil, idet vi sammen har kunne leje hele den øverste etage af bygningen og dermed opnået bedre faciliteter; især mødefaciliteter.

Kontor fællesskabet med FNF har ikke kun gjort kontoret større, men også mere Nordisk. Idag er der medarbejdere fra samtlige de nordiske lande samlet under taget på Vandkunsten. De synergier vi opnår ved dette er mange - fælles konferencer, mødelokaler, faglig sparring og deltagelse i Folkemøder både på Bornholm, Mors og Bogense.

En organisatorisk aktivitet vi fik genstartet i 2023 var desuden Nordisk Lejrskole. Sidste år samlede vi næsten 50 børn i Hillerød til en uge med lege, udfordringer og oplevelser. Unge fra hele Norden der skabte nye relationer, lærte sprog og kultur - det er byggestenene for det kommende nordiske samarbejde. Og det var en succes, i år er der tilmeldt 75 unge til lejrskolen som forhåbentligt i mange år fremover vil skabe glæde blandt børn og unge.

Digitaliseringen er også kommet til udtryk på anden vis end ved medlemstilgangen. Vi har kunne afholde flere møder på nettet bl.a. om politikudviklingen, så alle medlemmer f.eks. har haft mulighed for at deltage i udviklingen af de politik-forslag, vi skal drøfte og tage stilling til senere i dag.

På samme måde har vi afholdt en række konferencer, hvor der har været adgang både fysisk og digitalt. Det er et koncept, vi vil arbejde videre med.

Selvom vi her, når det gælder den organisatoriske beretning, tager afsæt i 2023, så er jeg nødt til her at nævne en rigtig kedelig sag. Nemlig at det i regi af Nordisk Ministerråd er besluttet at trække Info Norden ind i deres eget sekretariat. Det er en vigtig aktivitet, som vi i Foreningen NORDEN i Danmark har forvaltet til alles tilfredshed, lige som flere af de andre nationale foreninger i FNF har gjort det. Ud over at det har en selvstændig betydning, at denne vejledningsaktivitet ligger i regi af civilsamfundet i stedet for en offentlig myndighed, så skabte det også en række positive afledte effekter, at Info Norden er en del af vores organisation.

Vi har i regi af FNF protesteret kraftigt over for dette, lige som vi selv i Foreningen NORDEN i Danmark har protesteret over for det. Vi forventer at få en dialog om det i den kommende tid; men er skuffede over, at den dialog ikke blev gennemført, før beslutningen blev truffet. Vi går selvfølgelig efter at omgøre den, men hvis det ikke er en mulighed, må vi insistere på at blive holdt skadesløse, så besparelsen ikke rammer vores aktivitetsmuligheder i øvrigt.

Politisk er vi i Norden på et skelsættende sted i historien. Europa er i en kritisk situation på flere fronter. Det gælder krigen i Ukraine, klimakrisen og den globale konkurrence, der truer vores velstand, hvis vi ikke kan blive mere konkurrence. Og der står vi i Norden som en region i Europa med store muligheder for at påvirke slagets gang, hvis vi står sammen om det, men også med rigtig gode muligheder for at gå foran og vise det gode eksempel til efterlevelse.

Mest epokegørende er det, at Sverige og Finland nu begge er fuldgyltige medlemmer af NATO. Det er første gang siden Kalmarunionen, at vi har et nordisk forsvarsfællesskab, der dækker hele Norden. Det er med andre ord historisk.

Vi står også i Norden med betydelige fælles sikkerhedspolitiske udfordringer ud over krigen i Ukraine. Vi har i fællesskab et ansvar både for ishavet ved Grønlands kyster, for sikkerheden på Østersøen og i luftrummet både i Arktis og over Østersøen. Men kan vi integrere vores forsvarsenheder på en helt anden måde end før Sveriges og Finlands indmeldelse i NATO.

Og så kan vi også noget, når det gælder den grønne omstilling til større bæredygtighed. Ikke mindst skal vi samordne energipolitikken endnu bedre i de nordiske lande både for at styrke de vedvarende energikilder og af hensyn til forsyningssikkerheden. Vi skal kunne dele elektricitet endnu bedre på tværs af landegrænserne, og vi skal blive bedre til at øge både udbud og efterspørgsel af brint og ptx-brændstoffer.

Endelig må vi ikke glemme, at vi tilsammen er den 11. største økonomi i verden. Det må kunne udnyttes til at opnå indflydelse i internationale fora og ikke mindst i forbindelse med fælles eksportfremstød. Men også til et styrket forskningssamarbejde og innovation.

Og helt overordnet deler vi grundlæggende værdier om demokrati og menneskerettigheder samt andre værdier, som vi ser som en naturlig del af et retssamfund.

Op til dagens møde har vi forberedt en række politikpapirer, som vi skal drøfte og om muligt vedtage som foreningens politik. Det gør vi for at kunne styrke vores politiske indflydelse og synlighed. Det kræver, at vi står med nogle konkrete og langsigtede politikker om det nordiske samarbejde. Det udelukker ikke, at vi derudover reagerer på aktuelle sager. Tværtimod. Men det etablerer nogle gode rammer og et afsæt.

Vi skal drøfte de konkrete politikker lidt senere i dag, så jeg vil ikke komme nærmere ind på dem her. Men jeg vil gerne fremhøve det overordnede behov for at styrke grundlaget for det nordiske politiske samarbejde. Nemlig Helsingfors-traktaten og arbejdet i Nordisk Råd. Det må og skal udvides og gøres mere synligt, så de nordiske befolkninger i højere grad opnår kendskab til det og kan forholde sig til det. Og dermed skaber en styrket politisk legitimitet.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke alle jer, som er her i dag, og alle de medlemmer i lokalforeningerne, som hen over året gør et kæmpe arbejde for den nordiske sag. Tak for det!